

Кантрольныя тэсты па тэме “Даданыя члены сказа”

Тэст 1

1. Адзначце правільнае сцверджанне:

- 1) Акалічнасць – член сказа, які абазначае прадмет думкі.
- 2) Акалічнасць – член сказа, які абазначае дзеянне або стан прадмета.
- 3) Акалічнасць – член сказа, які паясняе слова са значэннем прадмета думкі.
- 4) Акалічнасць – член сказа, які абазначае прымету прадмета.
- 5) Акалічнасць – член сказа, які абазначае абставіны і характар дзеяння, стану або праяўлення прыметы.

2. Адзначце правільнае сцверджанне:

- 1) Дапаўненне – член сказа, які абазначае абставіны і характар дзеяння.
- 2) Дапаўненне – член сказа, які абазначае прадмет думкі.
- 3) Дапаўненне – член сказа, які абазначае прымету, якасць ці ўласцівасць прадмета.
- 4) Дапаўненне – член сказа, які абазначае аб’ект дзеяння, стану ці прыметы.
- 5) Дапаўненне – член сказа, які абазначае дзеянне, стан або прымету прадмета.

3. Адзначце правільнае сцверджанне:

- 1) Азначэнне – член сказа, які абазначае дзеянне або стан прадмета.
- 2) Азначэнне – член сказа, які абазначае якасць, прымету, уласцівасць прадмета.
- 3) Азначэнне – член сказа, які абазначае прадмет, што залежыць ад дзеяння, прыметы.
- 4) Азначэнне – член сказа, які абазначае абставіны дзеяння.
- 5) Азначэнне – член сказа, які абазначае прадмет думкі.

4. У залежнасці ад спосабу выражэння і сувязі з кіруючым словам дапаўненні падзяляюцца на :

- 1) прыдзеяслоўныя;
- 2) прызлучнікавыя;
- 3) прамыя;
- 4) прыадвербіяльныя;
- 5) ускосныя.

5. Прамае дапаўненне можа выражацца:

- 1) назоўнікам у форме вінавальнага склону;
- 2) займеннікам у форме вінавальнага склону;
- 3) дзеепрыметнікам;
- 4) назоўнікам у форме роднага склону;
- 5) назоўнікам у форме вінавальнага склону з прыназоўнікам.

6. Ускоснае дапаўненне можа выражацца:

- 1) інфінітывам;
- 2) назоўнікам у форме вінавальнага склону;
- 3) назоўнікам у форме меснага склону;
- 4) займеннікам у форме вінавальнага склону з прыназоўнікам;

5) дзеепрыслоўем.

7. Дапасаванае азначэнне можа выражацца:

- 1) асабовым займеннікам;
- 2) прыналежным займеннікам;
- 3) дзеепрыслоўем;
- 4) прыслоўем;
- 5) дзеепрыметнікам.

8. Недапасаванае азначэнне можа выражацца:

- 1) указальным займеннікам;
- 2) назоўнікам;
- 3) зваротным займеннікам;
- 4) інфінітывам;
- 5) дзеепрыслоўем.

9. Адзначце сказы з прамымі дапаўненнямі:

1) Быць можа рынешся далюў, не хопіць сілы ўзняцца зноў (М.Лужанін).

2) Адам Міцкевіч ведаў і глыбока адчуваў стыхію народнай творчасці (Р.Шырма).

3) Чароўнымі, сардэчнымі песнямі спавіта наша звонкагалосая беларуская зямля (Р.Шырма).

4) Птушка рада вясне, а дзіця маці (Прыказка).

5) Хто яго тут пакінуў, гэта рэха жывое? Можа, статак ласіны, ідучы з вадапою? (К.Кірэенка).

10. Адзначце сказы з недапасаванымі азначэннямі:

1) Летнія навальніцы з громам, маланкай асабліва зацяжнымі не бываюць (І.Навуменка).

2) Люся ішла па ціхай пустой вуліцы, падобнай на вясковую (Л.Арабей).

3) Сілу песні чалавек адчувае даўно (Р.Шырма).

4) Маці была высокая ростам, і рукі яе заўсёды пахлі мылам (К.Чорны).

5) Дарога праз масток ішла раз'езджаная, бітая і за млынам цяжка рвалася на ўзгорак (К.Чорны).

11. Адзначце сказы з дапасаванымі азначэннямі:

1) Дарога перайшла ў алею, абсаджаную высокімі ліпамі (В.Вітка).

2) Язычок у мядзведзіка быў шэры і толькі ледзь-ледзь у ружовае (У.Караткевіч).

3) Ужо мабілізаваны ў армію, ён спадзяваўся, што яго сям'я эвакуіравалася (У.Краўчанка).

4) Людзі хацелі выйсці жывымі і здаровымі з пекла вайны (Э.Самуйлёнак).

5) Сцёпка хадзіў задуменны, устрывожаны (Якуб Колас).

12. Адзначце сказы, у якіх выдзеленыя словы з'яўляюцца прыдаткамі:

1) Дзед Астап вельмі любіў гэты лес, любіў балоты, парослыя дурніцамі (Якуб Колас).

2) Спадарожны **Пятра** быў Захар Палянскі, чалавек сярэдніх гадоў (Якуб Колас).

3) У Тураве жыві князь **Яраслаў**, багаты і мудры (У.Арлоў).

4) Ніколі не заплямілі гонару Айчыны **воіны**-палачане (В.Лукша).

5) Вялікую смеласць праявілі аўтары **паэмы** “Тарас на Парнасе” і “Энеіда навыварат”, узвёўшы на літаратурны парнас беларускага мужыка (А.Адамовіч).

13. Адзначце сказы з акалічнасцямі мэты:

1) Спрасонку хлопчык ускрыкнуў і зноў моцна заснуў (А.Якімовіч).

2) Нездарма заветнымі начамі снілася мне блізкая вясна (В.Вітка).

3) Касалапы зручна ўмясціўся ў дупле, мабыць, мяркуючы адпачыць тут да ранку (В.Быкаў).

4) Па законах таго часу мы не мелі права на спадчыну (В.Адамчык).

5) Сыноў бацька сваіх кліча на нараду ў хату (Янка Купала).

Тэст 2

1. Член сказа, які абазначае якасць, прымету, уласцівасць прадмета, -- гэта:

- 1) дзейнік;
- 2) выказнік;
- 3) акалічнасць;
- 4) азначэнне;
- 5) дапаўненне.

2. Член сказа, які абазначае аб’ект дзеяння, стану або прыметы, -- гэта:

- 1) дапаўненне;
- 2) азначэнне;
- 3) дзейнік;
- 4) выказнік;
- 5) акалічнасць.

3. Член сказа, які абазначае абставіны і характар дзеяння, стану або праяўлення прыметы, -- гэта:

- 1) выказнік;
- 2) азначэнне;
- 3) акалічнасць;
- 4) дзейнік;
- 5) дапаўненне.

4. У залежнасці ад спосабу выражэння і сувязі з кіруючым словам дапаўненні падзяляюцца на:

- 1) прамыя;
- 2) ускосныя;
- 3) прыдзеяслоўныя;
- 4) прыйменныя;
- 5) прыадвербіяльныя.

5. Прамое дапаўненне можа выражацца:

- 1) інфінітывам;
- 2) дзеепрыслоўем;
- 3) назоўнікам у форме вінавальнага склону;
- 4) займеннікам у форме меснага склону;
- 5) прыслоўем.

6. Ускоснае дапаўненне можа выражацца:

- 1) назоўнікам у форме давальнага склону;
- 2) займеннікам у форме творнага склону;
- 3) займеннікам у форме вінавальнага склону;
- 4) дзеепрыслоўем;
- 5) інфінітывам.

7. Дапасаванае азначэнне можа выражацца:

- 1) прыметнікам;
- 2) інфінітывам;
- 3) прыслоўем;
- 4) дзеепрыметнікам;
- 5) назоўнікам.

8. Недапасаванае азначэнне можа выражацца:

- 1) прыналежным прыметнікам;
- 2) назоўнікам у форме творнага склону;
- 3) прыналежнымі займеннікамі *яго, яе, іх*;
- 4) дзеясловам умоўнага ладу;
- 5) назоўнікам у форме роднага склону.

9. Адзначце сказы з прамымі дапаўненнямі:

1) Дрэва без каранёў не бывае . Ёсць свае карані і ў кожнага з нас (Б.Сачанка).

2) Там, у горадзе, мне не ставала прастору, неба (Б.Сачанка).

3) Кожная дзялянка, кожны лясны куток мае свой настрой, розны кожнага дня (І.Навуменка).

4) Вайна забрала ў Даніловічаў ажно чацвёрта сыноў! (Я.Пархута).

5) Дзед раптам спахапіўся і змоўк, нібы баючыся, што нагаварыў лішняга (І.Шуцько).

10. Адзначце сказы з недапасаванымі азначэннямі:

1) Алесь нібы слухае, нібы здзіўляецца зноў, колькі цудоўных гукаў схавана ў душы яго друга-баяна (Я.Брыль).

2) Сонца зайграла на мокрых лісцях дуба (І.Шамякін).

3) І дзядзька, майстар быў на штуці, і быў механік на ўсе рукі (Якуб Колас).

4) Дні без дажджу праходзілі хутка (Я.Маўр).

5) Падуанскі універсітэт з гонарам ушаноўвае тых вялікіх, хто вучыўся альбо вучыў тут (А.Клышка).

11. Адзначце сказы з дапасаванымі азначэннямі:

1) Ночы пачаліся ціхія, вільготныя і цёмныя (І.Пташнікаў).

2) Рэчка здавалася невялікай: у лесе яна пачыналася, у лесе і канчалася (Якуб Колас).

- 3) Перапалоханая грукам і яркім святлом паветраных ліхтароў, яна забегала з пакоя ў пакой (А.Пальчэўскі).
- 4) Снег усюды белы, сыпкі, скрыпучы (Э.Самуйлёнак).
- 5) Пачаўся дзень, мусіць, бо шэраю стала вызначацца зямля (К.Чорны).

12. Адзначце сказы, у якіх выдзеленыя словы з'яўляюцца прыдаткамі:

- 1) Партызанскі **доктар** Палейка падыходзіў да лячэння раненых па-свойму (Т.Хадкевіч).
- 2) Сабака, **па клічцы Амур**, упэўнена пайшоў па следу (М.Засім).
- 3) На доўгія вёрсты і мілі раскінуў **лес**- волат шатры (Якуб Колас).
- 4) "**Новая зямля**" з'явілася найбольш смелай і паслядоўнай паэтызацыяй самога быту чалавека працы (А.Адамовіч).
- 5) У старажытныя часы па **рацэ** Прыпяць сплаўлялі ў Кіеў будаўнічы лес, везлі смалу і дзёгаць (В.Вольскі).

13. Адзначце сказы з акалічнасцямі мэты:

- 1) Ты ідзеш абсохлай абочынай пакланіцца руням маладым (Н.Гілевіч).
- 2) Дзянішчык адышоўся, памахаў на развітанне рукой і знік у завулку (С.Александровіч).
- 3) У Ганкі ад страху і дзявочага сораму і мову адняло (М.Машара).
- 4) Са смагі поўны п'ю карэц халоднага бярозавага соку (В.Вітка).
- 5) Страхуючыся ад раптоўных нападаў, немцы пачалі высыкаць лес (У.Карпаў).